

ENTREVISTA

Robert Saladrigas

NOVEL·LISTA. PREMI JOSEP PLA

JORDI GARCIA

L.D. Va publicar la seva darrera novel·la, 'La mar no està mai sola', el 1996 i des de llavors no n'ha escrita cap més.

R.S. El 1998 va sortir *Còmplices de la ciutat*, que era un recull de contes, però és cert que feia ja set o vuit anys que no treia una novel·la. Potser sí que m'ha costat d'escriure més que d'altres, però en general sóc un escriptor lent, que acostuma a necessitar uns tres o quatre anys per llibre. La veritat és que la meua primera intenció a l'hora d'escriure *La llibreta groga* era fer-ne una narració breu i bastant simple, que pogués enllestir en uns sis mesos, cosa que coneixent-me és una utopia, però la història se'm va anar complicant i m'ha sortit una obra relativament llarga.

L.D. Com a escriptor es definiria més aviat com un corredor de fons?

R.S. Sí, però també m'agradaria de tant en tant poder córrer els 100 metres llisos! Però no me'n surto: els llibres sempre se m'acaben complicant!

L.D. ¿No parteix d'un esquema preconcebut en què tot estigui ben planejat?

R.S. Mai. Normalment tinc clar sobre què vull escriure, sé què vull dir però desconec com. Al començament, tinc una lleugera idea de què passarà, però deixo que la història creixi seguint el seu ritme. Per això amb *La llibreta groga* m'he trobat que m'han crescut temes i personatges que m'han allargat la història.

L.D. Quina és, doncs, aquesta mínima idea inicial que tenia clara de bon principi quan es va posar a escriure 'La llibreta groga'?

R.S. El que sabia era que volia escriure sobre un home madur que tingués un ideal: escriure una història mai no escrita. En definitiva: volia fer una novel·la protagonitzada per un caçapapallones o un bufanúvols, com en vulguis dir.

L.D. Per què ha volgut que el seu protagonista fos pilot?

R.S. Perquè és una professió que em va molt bé per escriure sobre l'home modern, ja que el progrés tecnològic no existiria si no s'haguessin inventat els avions, que fan que les distàncies s'escurcin. Alexis és un personatge que esdevé pilot d'avions perquè per a ell volar és l'ideal de la llibertat, però, amb els anys, descobreix que pilotar un avió de passatgers té poc a veure amb la sensació de ser lliure. A més, el fet que fos pilot també m'anava bé perquè el convertia en un personatge desarrelat, una altra de les característiques del món modern.

L.D. El protagonista que ha triomfat professionalment i socialment però que malgrat tot se sent insatisfet en la seva felicitat burgesa ja el trobem en altres personatges seus de novel·les anteriors com ara el pintor d'El sol de la tarda' i l'escriptor de 'La mar no està mai sola'.

R.S. M'interessa escriure sobre l'home modern i aquest, ho vulguem acceptar o no, viu en un món insatisfatori que li provoca neguit. Al segle XXI, l'ésser humà està en una crisi permanent. Els meus personatges no es repeteixen però sí que tenen en comú que són gent que s'enfronta amb ella mateixa arran d'una crisi. Vivim en un món que ens enfronta a la falta de comunicació, a la por a l'envel·liment, a la necessitat de triomfar socialment, al desarrelament...

L.D. ¿L'home del XIX era més feliç que el d'avui en dia?

R.S. No ho sé, però com a mínim no vivia amb tanta pressa. La gent tenia temps per veure's amb els seus amics, per comunicar-se, i això no vol dir que treballassin menys. Encara que tot-hom parli de l'era de la coi de la informació, la és que ens comuniquem menys i estem més mal informats. A principis del XX la gent feia tertúlies i tenia temps per a un munt de coses; avui, en canvi, ningú té temps per a res, ni tan sols per comunicar-se, que és el més essencial. L'home urbà està més sol que mai i és més insolidari.

▶ ▶ ▶

Quan volar no és sinònim de llibertat

► *La llibreta groga* (Destino), la novel·la guardonada amb l'últim premi Josep Pla, està protagonitzada per Alexis, un home madur que sembla que ho té tot per ser feliç: una família que l'estima (està casat amb una dona que li tolera les seves freqüents infidelitats i té dues filles ja independitzades) i una bona feina com a pilot d'avions. Però arriba un moment en què mira enrere i es pregunta quin sentit té la seva vida, i en no trobar-lo pateix una crisi moral que el farà replantejar-s'ho tot i acabar demanant un any d'excedència per dedicar-se a escriure una història ben singular. Tot s'inicia quan Alexis comença a anotar les seves reflexions en una llibreta de tapes grogues que ha comprat per ensenyar-la a la seva filla, que és dissenyadora. Fruit d'aquestes

anotacions inicials, naixerà en ell l'afany de voler escriure una història única, un repte que l'aboca a investigar altres vides.

Amb les històries que s'apleguen a *La llibreta groga*, Robert Saladrigas vol posar de manifest la decadència cap a la qual camina la nostra civilització: un món en què cada cop som menys lliures i tenim menys drets i en què l'home modern, al dictat de les lleis del mercat i el consumisme, se sent en crisi, com el protagonista de la novel·la.

Fa gairebé 40 anys que Robert Saladrigas va publicar la seva primera narració curta, *Boires* (Selecta, 1970), que va ser guanyadora del premi Víctor Català. Abans ja s'havia endut el Joaquim Ruyra 1966 de narrativa juvenil per *Entre juliol i setembre* (Estela), un gènere en què

també ha destacat amb títols com ara *L'Àlex, el 8 i el 10* (Joventut) i *El viatge prodigiós d'en Ferran Pinyol* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat).

De les seves novel·les, destaquen *Aquell gust agre de l'estel* (Selecta), premi La Dida 1977; *Memorial de Claudi M. Broch* (Plaza i Janés), premi de la Crítica 1986; *El sol de la tarda* (Columna), premi Sant Jordi 1991 i Crexells 1992; i *La mar no està mai sola* (Columna), la darrera novel·la de l'autor abans de *La llibreta groga* i l'obra amb la qual es va endur el premi Carlemany 1996.

Saladrigas, que s'inicià en el periodisme a *Solidaridad Nacional* i *El Noticiero Universal*, ha escrit regularment a *Destino*, *Tele-Estel*, *Cavall Fort*, *Tele-exprés* i *La Vanguardia*. També ha fet guions per a la televisió i la ràdio.

Amb el suport de

